

Inhoudsopgave

1 De Vrije School Almelo en de zorg voor de leerling	3
1.1 Wat willen we zeggen met dit plan?	
1.2 Uitgangspunten voor het vrijeschoolonderwijs	
1.3 Gevolgen voor het onderwijs	4
1.4 Het volgen van de ontwikkeling van het kind	
1.5 Zelfstandigheid en differentiatie	
1.6 Leerstrategieën	5
1.7 Leerlijnen	
1.8 De zorg voor de leerlingen in het kader van Passend Onderwijs binnen het Samenwerkingsverband Twente Noord	6
1.9 Schets van de ondersteuningsstructuur	9
2 De organisatie van de leerlingenzorg	
2.1 Wie zijn primair bij de leerlingenzorg betrokken en wat is hun rol?	11
2.1.1 De klassenleerkracht	
2.1.2 De ouders	
2.1.3 De intern begeleider	
2.1.4 De reken- en taalspecialisten	
2.2 Besprekingen binnen de school	12
2.2.1 Interne begeleidingsbezoeken en gesprekken	
2.2.2 Begeleiding door schoolbegeleidingsdienst	
2.2.3 Begeleiding en coaching beginnende leerkrachten	
2.2.4 Kinder- en klassenbespreking, intervisie in het team	
2.2.5 Bespreking toets resultaten	
2.3 Extra hulp en groepsplannen	13
2.3.1 Extra hulp in de klas	14
2.3.2 Extra hulp middels therapie	
2.3.3 Extra hulp middels een arrangement	
2.4 Observatie en onderzoek binnen de school	15
2.4.1 Observatie door intern begeleider	
2.4.2 Observatie door dienstencentrum E&D	
2.4.3 Observatie door consulent schoolbegeleidingsdienst	
2.4.4 Onderzoek door de schoolbegeleidingsdienst	
2.5 Overleg met en verwijzing naar externe instanties	16
2.5.1 SOT schoolondersteuningsteam	
2.5.2 Jeugdgezondheidszorg	
2.5.3 Leerplichtambtenaar	
2.5.4 Meld code kindermishandeling en huiselijk geweld	
2.6 Aannee en vertrek leerlingen	17
2.6.1 Aannee vierjarigen bij zgn. warme overdracht	
2.6.2 Aannee leerlingen van een andere school	
2.6.3 Zorgplicht	18
2.6.4 Klassengrootte en procedure wachtlijst	
2.6.5 Vertrek van leerlingen naar een andere basisschool	
2.6.6 Overdracht leerlingen naar het voortgezet onderwijs	19
2.6.7 Aandacht voor ontwikkeling oud-leerlingen van de school	

3 De leerlingenzorg – gebruik van middelen	20
3.1 Het leerlingvolgsysteem	
3.1.1 Kleuterleerlingvolgsysteem	
3.1.2 Overdracht kinderen kleuterklas – klas 1	
3.1.3 Het leerlingvolgsysteem in de klassen 1 t/m 6	21
3.1.4 Toetsen volgens toets kalender	
3.1.5 Sociaal emotionele ontwikkeling	
3.1.6 Getuigschriften en verslag kleutertijd	22
3.1.7 Oudergesprekken, ouderbezoeken, ouderavonden	
3.1.8 Dossiervorming	23
3.2 Onderzoek in de school	
3.2.1 Leerrijpheid onderzoek	
3.2.2 Onderzoeken in het kader van het dyslexieprotocol	
3.2.3 Onderzoeken op capaciteiten of aanvullende onderzoeken	
3.2.4 Centrale eindtoets	24
3.3 Orthotheek	
Bijlage 1 Oudercontacten in relatie tot leerlingenzorg/ouderavonden	25
Bijlage 2 Procedure keuze vervolgonderwijs	27
Bijlage 3 Toets en waarnemingskalender	28

1 De Vrije School Almelo en de zorg voor de leerling

Zorg voor de leerling is een vanzelfsprekende zaak voor onze school. We willen de kinderen die ons zijn toevertrouwd een zo goed mogelijke zorg bieden. Daartoe heeft de school een hoeveelheid instrumenten ter beschikking die in dit plan worden beschreven. Ook wordt in dit plan zichtbaar wie er bij deze zorg betrokken zijn en welke organisaties bij deze zorg betrokken kunnen worden.

Het zorgplan is het geheel aan instrumenten dat de school ter beschikking heeft om de ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen en te bevorderen.

Door de inzet van deze instrumenten ontstaat zicht op de ontwikkeling van de kinderen op cognitief, sociaal-emotioneel en wilsgebied.

Door de resultaten van de kinderen geregeld te toetsen, ontstaat zicht op de bereikte leerresultaten van ieder kind en kunnen waar nodig extra maatregelen worden genomen om de ontwikkeling van kinderen op bovenstaande gebieden te stimuleren.

In oudergesprekken, kinderbespreekingen staat de gehele ontwikkeling van het kind centraal.

Deze overleggen kunnen leiden tot maatregelen om de ontwikkeling van het kind te bevorderen.

Tevens wordt in dit plan beschreven op welke wijze kinderen (en ouders) begeleid worden bij aanmelding en verlaten van de school.

1.1 Wat willen we zeggen met dit plan?

In dit plan wil de school laten zien welke inspanning zij doet ten aanzien van de zorg voor de leerling. Nadrukkelijk wordt dit hier een inspanningsverplichting genoemd: de school verplicht zich er toe alles te doen wat bij kan dragen aan een evenwichtige ontwikkeling van het kind. Met deze inspanningsverplichting is echter geen resultaatsverplichting. Met andere woorden: de school kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de resultaten die worden behaald. Het is immers niet te zeggen of ieder kind de gestelde doelen die geformuleerd zijn in kerndoelen (zie: site: Ik zie rond in de wereld) zal halen. Dit hangt sterk af van de individuele ontwikkeling van het kind.

Door in dit plan helder uiteen te zetten hoe de zorgstructuur van de school in elkaar steekt, is het voor alle betrokkenen in de school zichtbaar hoe en volgens welke procedures zorg verleend wordt aan de kinderen.

Tevens verwijzen we naar het zorgplan van het Samenwerkingsverband waarin missie, doel, visie en activiteiten beschreven zijn. Dit zorgplan wordt jaarlijks bijgewerkt. Als deelnemer aan het samenwerkingsverband is dit zorgplan tevens geldend voor onze school.

Dit plan geeft een totale beschrijving van de zorg zoals die in De Vrije School Almelo geboden wordt.

1.2 Uitgangspunten voor het vrijeschoolonderwijs

Het uitgangspunt voor de zorg voor het kind is de ontwikkelingsfase van het kind zelf. De achtergronden van de school, het mensbeeld, geeft de richting aan van waaruit naar het kind gekeken wordt. In het kader van dit zorgplan is het goed daar enkele woorden aan te wijden. In de leeftijd van 0 tot 7 ontwikkelt het kind zijn fysieke lichaam. De opbouwkrachten die hiervoor nodig zijn wil de school niet aanspreken. Het denken kan nog niet op een abstracte manier worden aangesproken omdat dit nog niet beschikbaar is. In eerste instantie is het kind in zijn ontwikkeling bezig zijn lichaam te vormen om dit als instrument tot zijn beschikking te krijgen.

Na het 7^e levensjaar is het fysieke lichaam “klaar” en kunnen de krachten die nodig waren voor de opbouw van dat fysieke lichaam ingezet worden voor het denken. Dit denken moet dus nog werkelijk “ontwikkeld” worden. Aanvankelijk is het denken van het kind een beelddenken, een denken in beelden. Pas in een latere fase komt het abstracte denken tot ontwikkeling.

De ontwikkeling van het kind staat centraal in het onderwijs, de leerstof is het middel waaraan het kind zich kan ontwikkelen. Het onderwijs is erop gericht bij het kind een brede interesse te

wekken en een harmonieuze ontwikkeling van denken, voelen en willen te bewerkstelligen: hoofd, hart en handen worden door het onderwijs aangesproken. Naast de vakken taal en rekenen zijn de vakken ter algemene ontwikkeling en kunstzinnige vakken, handvaardigheid en motorische ontwikkeling van belang.

Voorwaarde voor een goede individuele ontwikkeling is een hechte, veilige en vertrouwde sociale omgeving. Er wordt dan ook een groot belang gehecht aan de vaste klas waarbij de klassenleerkracht in ieder geval een aantal jaren met de klas verbonden blijft.

1.3 Gevolgen voor het onderwijs

De ontwikkelingsfasen van het kind, het mensbeeld dat ten grondslag ligt aan het onderwijs op de vrijeschool, heeft direct gevolgen voor de inrichting van het onderwijs. De school maakt daarin dus een duidelijke keuze.

In de kleuterklassen wordt nog geen direct beroep gedaan op het denken door kinderen te leren lezen of rekenen. Fantasie en spel staan centraal. Dat neemt niet weg dat zowel taal (lezen) en rekenen op velerlei wijzen aan bod komen. In het leerlingvolgsysteem nemen ontluikende geletterdheid en voorwaarden voor het rekenen een zeer belangrijke plaats in. Er wordt aan beide onderwerpen systematisch en planmatig gewerkt en de basis voor het verdere leren wordt gelegd.

Doordat het denken pas vanaf groep drie direct wordt aangesproken vindt het doelgerichte, schoolse leren ook pas op dat moment plaats. Omdat het denken in die fase nog een beelddenken is, wordt er in het onderwijs ook gebruik gemaakt van beelden. Zo ontwikkelt het lezen zich vanuit de letterbeelden, vanuit de beelden worden de letters tot abstracties.

De wereld is voor het kind als het ware nog omfloerst van dit beeldende, fantasierijk gekleurde denken. Vanuit het geheel, de totaliteit, het beeld wordt, indien mogelijk, de leerstof aangeboden.

1.4 Het volgen van de ontwikkeling van het kind

De ontwikkeling van de kinderen wordt bijgehouden in het leerlingvolgsysteem. Dit systeem bestaat uit een aantal instrumenten waarin het functioneren en presteren van ieder kind persoonlijk wordt vastgelegd. Dit leerlingvolgsysteem wordt geregeld bijgesteld en geoptimaliseerd.

(Zie verder 3.1: Het leerlingvolgsysteem)

1.5 Zelfstandigheid en differentiatie

In het document: 'Zelfstandigheid en differentiatie' is vastgelegd op welke wijze de school vormgeeft aan zelfstandigheid en differentiatie. Door deze wijze van werken kan er meer zorg geboden kan worden aan een kind of groepen kinderen. Zelfstandig werken van de kinderen bevordert enerzijds het competentiegevoel van de kinderen en geeft anderzijds de leerkracht de mogelijkheid extra instructie te geven aan kinderen die dat behoeven. Tevens ontstaat er de mogelijkheid te differentiëren in taakomvang en moeilijkheid van de taak. In principe wordt er gewerkt op drie niveaus op basis van week/werkplannen (vanaf klas 2)

Zelfstandigheid wordt ook in het overige onderwijs van de kinderen op velerlei wijze gevraagd. Juist door het zoeken naar uitdaging voor de kinderen kan het onderwijs aantrekkelijk zijn. Het projectmatig werken (periodeonderwijs) geeft ook vele mogelijkheden tot zelfstandig werken en samenwerken van kinderen onderling. Tevens biedt het periodeonderwijs vele mogelijkheden tot samenwerking en differentiatie. Daarmee is binnen het onderwijs voldoende uitdaging, ook voor de meerbegaafde leerling.

In de kleuterklassen is een veelheid aan activiteiten waarin de zelfstandigheid van kinderen gestimuleerd wordt, o.m. in het vrije spel en taken.

Zie document: Zelfstandigheid en differentiatie

1.6 Leerstrategieën

Het kennen en kunnen hanteren van leerstrategieën is in het onderwijsproces van belang. Daartoe hanteert de school het model leerstrategieën waarin de verschillende fases van het leren onderscheiden worden.

Het vinden en toepassen van eigen leerstrategieën is een belangrijk uitgangspunt. Niet alle kinderen zullen daar echter toe in staat zijn. In dat geval wordt gekozen voor een leerstrategie die het kind kan toepassen. Deze leerstrategie wordt expliciet door de leerkracht aangedragen.

1.7 Leerlijnen

Structuur en heldere leerlijnen staan borg voor een doeltreffend onderwijs. In het vrijeschoolonderwijs speelt integratie van vakken een belangrijke rol. Op de site: 'Ik zie rond' zijn doelen en leerlijnen uitgewerkt. Voor de vakken taal en rekenen zijn de leerlijnen verder uitgewerkt.

Voor zowel de vakken rekenen als taal zijn methodes waarvan gebruik wordt gemaakt. Deze methodes bieden met name de oefenstof die aansluit op de leerstof die in het periodeonderwijs is aangelegd.

Leerlijnen worden vastgesteld, bijgesteld en geëvalueerd. De leerlijnen geven de leerkrachten houvast voor het ontwikkelen van lesmateriaal en het formuleren van doelen voor de periodes die aan de orde zijn in een klas.

De leerlijnen en doelen getoetst worden aan de referentiekaders.

1.8 De zorg voor de leerlingen in het kader van Passend Onderwijs binnen Samenwerkingsverband (SWV) Twente Noord

Passend Onderwijs binnen Samenwerkingsverband (SWV) Twente Noord:

De Vrije School Almelo is onderdeel van SWV Twente Noord. Binnen dit SWV werken alle (S)BaO-scholen van alle basisschoolbesturen en de SO-scholen cluster 3 en 4 in deze regio samen. De samenwerking vindt plaats met als doel uitvoering te geven aan de wet op Passend Onderwijs. Het SWV is georganiseerd in netwerken. Ieder netwerk heeft een eigen coördinator. Deze netwerkcoördinator is voor het netwerk een eerste aanspreekpunt namens het SWV.

Het SWV ondersteunt scholen met de inzet van specifieke expertise. Hiertoe is het E&D ingericht met schoolcoaches op het gebied van cluster 3 en 4. Dit E&D biedt begeleiding in de vorm van onderwijsarrangementen, consultatie en begeleidingsplannen.

Ook geeft het SWV toelaatbaarheidsverklaringen af voor het speciaal (basis) onderwijs [S(B)O]. Deze toelaatbaarheidsverklaringen worden voorbereid in het Schoolondersteuningsteam¹ (SOT) onder begeleiding van een trajectbegeleider van het SWV. Ouders worden bij dit overleg in het SOT als overlegpartner betrokken.

Indien ouders en/of school het niet eens zijn met een beslissing over de toelaatbaarheid tot het S(B)O, dan kan een bezwaar ingediend worden bij de adviescommissie van het SWV. Over de bereikbaarheid van deze commissie en de bezwaarprocedure is informatie te vinden op de website van het Samenwerkingsverband. Op deze website is ook andere informatie over passend onderwijs en het SWV te vinden.

Contactinformatie van het SWV:

Website: www.swv-twentenoord.nl

Mail: info@swv-twentenoord.nl

Tel.: 0546-745790

Kees Hendriks, directeur SWV Twente Noord

¹ Zie verder bij onderdeel 5.

Het Schoolondersteuningsprofiel:

Hieronder beschrijft De Vrije School Almelo haar Schoolondersteuningsprofiel. Andere documenten² waar informatie te vinden is over de ondersteuningstructuur zijn:

- Het Schoolondersteuningsprofiel (SOP).
- De notitie “Basisondersteuning” van SWV Twente Noord
- Het “Ondersteuningsplan 2018-2022” van SWV Twente Noord

1. De missie:

De missie van De Vrije School Almelo sluit aan bij die van het SWV Twente Noord. De Vrije School Almelo biedt passend basisonderwijs. Onderwijs en de begeleiding van kinderen wordt zo normaal, zo dichtbij mogelijk georganiseerd. De school stemt hierbij af met SWV Twente Noord.

De missie van het SWV is leerlingen kwalitatief goed passend onderwijs te bieden. Dit het liefst op een school, die zo thuisnabij en zo regulier als mogelijk is.

2. De visie:

De Vrije School Almelo maakt dit mogelijk door:

- De basisondersteuning en kwaliteitszorg volgens de eisen van de inspectie toe te passen;
- De uitgangspunten volgens Handelingsgericht Werken (HGW) in de praktijk te brengen;
- De ondersteuning door het SWV tijdig in te schakelen om voor leerlingen een passend onderwijsarrangement mogelijk te maken.

3. Ambitie passend onderwijs:

Het schoolteam werkt samen met deskundigen in en om de school, zodat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij passend onderwijs kunnen volgen. In het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijft de school waar de grenzen van de mogelijkheden van ons schoolteam liggen. Het team beschikt over gespecialiseerde leerkrachten en extra ondersteuningsmogelijkheden. Hierdoor zijn de leerkrachten goed voorbereid om onderwijs- en opvoedproblemen te op te lossen.

4. Ondersteuningsstructuur:

De school wordt op verzoek ondersteund vanuit het SWV via de inzet van een Expertise en Dienstenteam (E&D). Dit team bestaat uit schoolcoaches met kennis over begeleidingsoplossingen. Via het schoolbestuur is de inzet mogelijk van een orthopedagoog. De school heeft een schoolondersteuningsteam (SOT). Dit SOT houdt volgens een vaste planning groeps- en leerlingbesprekingen. Deze groeps- en leerlingbesprekingen vinden plaats volgens de zogenaamde HGW en HIA (handelingsgericht integraal arrangeren) werkwijze. Binnen deze werkwijze staat planmatig en doelgericht werken voorop. Vragen rondom leerlingen worden besproken op basis van hun ondersteuningsbehoefte. Leerlingbesprekingen verlopen volgens planning maar kunnen ook op afroep plaats vinden. Dit als snel en direct gehandeld moet worden. Bij het SOT-overleg kunnen zowel deskundigen uit de school, het bestuur als het SWV aansluiten. Ook is het mogelijk dat ondersteuners uit de gemeentelijke jeugdzorg aansluiten, zoals de maatschappelijk werker, schoolverpleegkundige, schoolarts, leerplichtambtenaar of wijkagent. De school maakt hierdoor effectief gebruik van nuttige en noodzakelijke adviezen van externe partners. Over een SOT-overleg worden ouders altijd geïnformeerd. Ouders worden altijd betrokken bij besprekingen en besluiten over hun kind. Het is mogelijk dat ondanks inzet van extra ondersteuners het verwachte doel niet wordt bereikt. De ondersteuningsstructuur van het eigen bestuur of SWV is dan vaak ingezet ten behoeve van

² Deze documenten liggen op de school ter inzage.

de leerling. Een groeiformulier³ geeft aan welke acties al dan niet met succes reeds zijn ingezet. Er is echter nog geen zicht op een blijvende oplossing. Hierdoor zijn andere acties nodig om voor de leerling passend onderwijs te kunnen organiseren. De intern begeleider (IB-er) neemt in zo'n situatie contact op met het SWV om ondersteuning van een trajectbegeleider te vragen. Samen bereiden de IB-er en de trajectbegeleider overleg of vervolgstappen voor. In ieder geval worden de ouders en de leraren betrokken bij het overleg. Het traject met de trajectbegeleider zoekt in de eerste plaats naar oplossingen binnen de eigen of een andere basisschool. Het overleg kan echter ook tot een advies leiden, waarbij een toelaatbaarheid tot het speciaal (basis)onderwijs aan de orde is.

5. Basisprofiel van De Vrije School Almelo:

De Vrije School Almelo biedt basisondersteuning volgens afspraken over de ondersteuningsmogelijkheden zoals in Twente Noord zijn vastgelegd. De school heeft in het SOP aangegeven hoe de stand van zaken is t.a.v. deze afspraken.

De Vrije School Almelo heeft haar onderwijs zo ingericht dat

- vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen worden gesignaleerd;
- een veilig (sociaal) schoolklimaat voor alle leerlingen geboden wordt;
- er een aanbod is voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie;
- er een aanbod is voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- er een aanpak is, gericht op het voorkomen van gedragsproblemen.

De Vrije School Almelo werkt met duidelijke afspraken om sociaal emotionele problematiek en gedragsproblemen te voorkomen. De school ontwikkelt een pedagogische aanpak waarin leerlingen met ontwikkelingsproblemen, zoals ADHD en autisme goed gedijen.

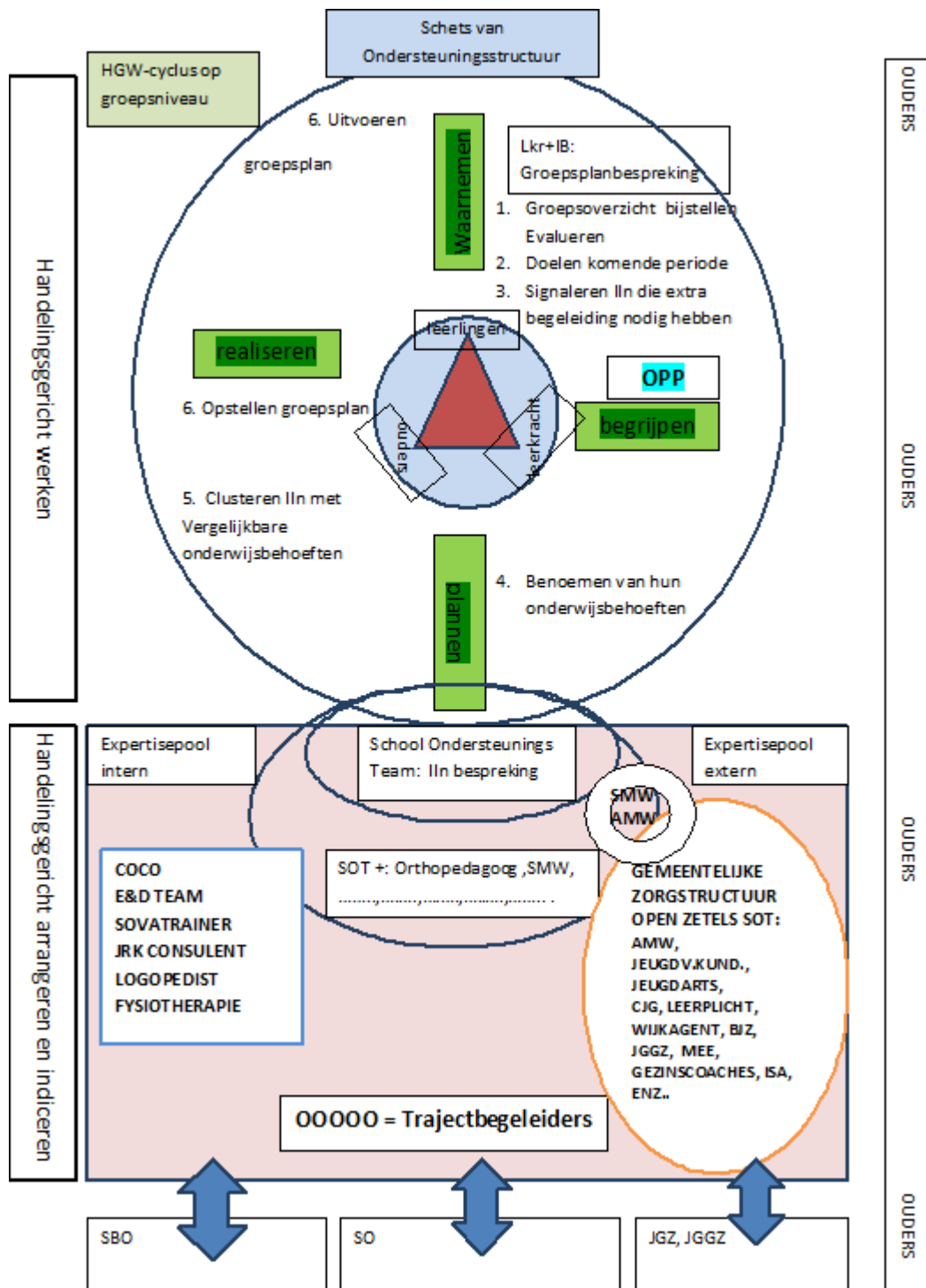
De Vrije School Almelo staat open voor een gesprek met ouders over de opvang van leerlingen met meer ingewikkelde of intensieve ondersteuningsvragen. In het SOP heeft de school aangegeven bij welke specifieke ondersteuningsvragen het schoolteam zich meer of minder ervaren vindt.

De ondersteuningsmogelijkheden van de school kunnen begrensd worden door verschillende oorzaken. Als de begeleiding van een leerling te ingewikkeld is, kan voor de school een grens bereikt worden. De volgende redenen kunnen grenzen van de school bepalen:

- o Veiligheid van medeleerlingen en leerkracht;
- o Mate van zelfredzaamheid;
- o Mate van fysieke en/of medische verzorging⁴;
- o Kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs dat mogelijk is;
- o Benodigde materiële ondersteuning van hulpmiddelen.

³ Het groeiformulier verzamelt alle informatie over een leerling op een planmatige manier, zodat afspraken en evaluaties goed zijn te volgen.

⁴ De school beschikt over een protocol voor medische handelingen.

Ontwikkelingsperspectief van leerlingen met een specifieke onderwijsvraag.

Het Ontwikkelingsperspectief (OPP).

Nieuwe richtlijnen en eisen PO-raad en inspectie

Het SWV Twente Noord adviseert de scholen het boekje van de PO-raad te hanteren bij het vaststellen van een Ontwikkelperspectief.

Boekje PO-Raad: "Ontwikkelingsperspectief in het basisonderwijs".

Dit boekje is door de PO-raad aan alle scholen gestuurd. De PO-Raad organiseert landelijke bijeenkomsten voor IB-ers en directeurs (Bestuurders).

Handelingsplan wordt ontwikkelingsperspectief: Het ontwikkelingsperspectief is een document dat de school opstelt over leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In het oude systeem was er een handelingsplan voor leerlingen met een rugzakje of in het speciaal onderwijs. Dat wordt nu vervangen door het ontwikkelingsperspectief.

Wat verstaat SWV Twente Noord onder extra ondersteuning?

Van extra ondersteuning is sprake als het E&D een onderwijsarrangement opstelt en zij i.p.v. een meer systemische begeleiding, leerlingbegeleiding biedt, 1 op 1. Zoals bij de oude rugzak dus eigenlijk. Ouders zijn betrokken bij deze inzet van het E&D. Het opstellen van een OPP garandeert hier, dat met ouders een OOGO wordt gevoerd. Dit is vooral ook de bedoeling van de wetgever geweest; betrokkenheid van en overleg met ouders.

Daarnaast blijkt uit de bijlagen dat de regeling mede door het Ministerie van Economische zaken is ondersteund. Het kunnen volgen van een effectieve besteding van middelen lijkt voor de overheid dus ook een belangrijke overweging geweest te zijn. Vandaar onder meer dat een OPP gemeld wordt bij DUO door de school.

Individuele leerlijnen

De school werkt met een leerstofjaarklassensysteem. De meeste leerlingen kunnen hierbinnen op hun eigen niveau aan het werk. De school gaat ervan uit dat binnen de klassen waar mogelijk gedifferentieerd wordt in drie groepen.

Indien een leerling structureel achterstanden laat zien in het verwerken van de aangeboden leerstof en extra hulp middels extra instructie en begeleiding structureel te weinig blijkt, kan worden overgegaan tot een individuele leerlijn. Dit proberen we zo lang mogelijk te voorkomen.

Indien een leerling een eigen leerlijn krijgt aangeboden, gaan we ervan uit dat de opgelopen achterstanden niet meer in te halen zijn binnen de groep waarin de leerling les krijgt.

De individuele leerlijn wordt steeds voor het lopende schooljaar vastgesteld.

In de groepsplannen wordt vastgelegd waaraan de leerling werkt, wat zijn vorderingen zijn en wat het voor leerstof als vervolgstap krijgt aangeboden. Tevens staat daarin beschreven wie op welke tijd waaraan werkt.

De ontwikkelingsperspectieven en individuele leerlijnen worden met de ouders besproken en waar nodig bijgesteld tijdens de oudergesprekken. In geval van het werken met een individuele leerlijn is er veelal sprake van een groeidocument, dit verzamelt alle informatie over een leerling op een planmatige manier, zodat afspraken en evaluaties goed zijn te volgen.

2 De organisatie van de leerlingenzorg

2.1 Wie zijn primair bij de leerlingenzorg betrokken en wat is hun rol?

2.1.1 De klassenleerkracht

De klassenleerkracht is de eerst aangewezen om de leerlingenzorg vorm te geven. De leerkracht heeft als doel de kinderen in zijn klas aan de hand van de leerstof een zo volledig mogelijke ontwikkeling te laten doormaken. Hij geeft vorm aan het pedagogisch klimaat en biedt de onderwijsleersituatie aan. Daarbij is de leerkracht gebonden aan de afspraken die op schoolniveau gemaakt zijn over uitgangspunten, inrichting en uitvoering van het onderwijs. Daarbinnen streeft hij ernaar, een veilig en uitdagend pedagogisch didactisch klimaat te scheppen. Zijn vakbekwaamheid wordt vergroot door gezamenlijke studie en door zich systematisch samen met collega's te bezinnen op zijn handelen en de inrichting van het onderwijs.

Als de problemen gesignaleerd worden in de ontwikkeling van het kind kan de leerkracht handelingsverlegen zijn. Kinderen die moeite hebben met het zich eigen maken van de leerstof, zoals taal en rekenen, vragen om een specifieke didactische begeleiding. Indien de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied niet harmonieus verloopt, kan dat vragen om een specifieke pedagogische benadering.

Het kan zijn dat voor de aanpak van deze problemen ondersteuning nodig is van anderen binnen of buiten de school. Ook in dat geval houdt de leerkracht een centrale positie. Hij kent immers het kind goed, maakt het dagelijks mee en hij heeft de meeste mogelijkheden het kind te ondersteunen en te helpen. Voor de ouders is de leerkracht dan ook het eerste aanspreekpunt.

2.1.2 De ouders

De leerkracht heeft geregeld en systematisch contact met de ouders over de ontwikkeling van het kind: tijdens ouderavonden, oudergesprekken of ouderbezoeken. Ouderavonden worden minimaal twee maal per jaar gehouden, dat geldt ook voor de twintig minutengesprekken met de ouders (in de kleuterklassen zijn dit 30 minuten gesprekken). Tijdens ouderavonden komt de inhoud van het onderwijs ter sprake, het pedagogisch klimaat en de organisatie van de klas. Voor een goede samenwerking is vertrouwen tussen de ouders en leerkracht noodzakelijk. Bij twijfels en vragen nemen de ouders in eerste instantie contact op met de leerkracht. Mocht dit niet tot een bevredigend antwoord leiden, dan kunnen de ouders een gesprek aangaan met de intern begeleider of de schoolleider.

(Zie verder: hoofdstuk 3.1.8-oudergesprekken, ouderavonden, ouderbezoeken)

2.1.3 De intern begeleider

De intern begeleider is de coördinator van de leerlingenzorg in de school. Hij/zij zorgt voor een goed functioneren van de leerlingenzorg en neemt daartoe zonnodig initiatieven. De intern begeleider ondersteunt de leerkrachten bij het gestalte geven van specifieke maatregelen, is waar nodig aanwezig bij gesprekken tussen ouders en leerkracht. De intern begeleider overlegt, met medeweten van de leerkracht, met ouders en onderhoudt contacten met externe instanties in het kader van de leerlingenzorg. De intern begeleider ondersteunt de leerkrachten van de klas 5 en 6 bij de schoolkeuze/adviesgesprekken.

(Zie verder: De intern begeleider in SWV Twente Noord.)

2.1.4 De reken- en taalspecialisten

De school heeft een reken- en een taalspecialist. Zij bezoeken de bijeenkomsten voor de specialisten die bestuurlijk worden georganiseerd. Opedane kennis wordt tijdens de pedagogische vergaderingen met het team gedeeld. De inhoud van het protocol voor dyslexie en dyscalculie wordt hier besproken. Tevens vernieuwingen op het gebied van reken- en taalonderwijs.

2.2 Besprekingen binnen de school

2.2.1 Interne begeleidingsbezoeken en gesprekken

Alle leerkrachten van de school worden voor wat de leerlingenzorg betreft begeleid door de intern begeleider. Daartoe bezoekt de intern begeleider de klas. Op vraag van de leerkracht observeert de intern begeleider bepaalde leerlingen. Op vraag van de leerkracht kan de intern begeleider ook leerkrachtgedrag observeren. Naar aanleiding van deze bezoeken is er overleg tussen de leerkracht en intern begeleider. In dit overleg kan de intern begeleider komen tot adviezen ten aanzien van kinderen, individuele leerwegen, komen tot adviezen voor nader onderzoek, therapieën. Ook kan de begeleider adviezen geven ten aanzien van het didactische/pedagogische handelen van de leerkracht met betrekking tot een leerling.

2.2.2 Begeleiding door schoolbegeleidingsdienst

Daarnaast kunnen leerkrachten, indien zij dit wensen, begeleid worden door een consulent van de begeleidingsdienst voor vrijescholen. Hiervoor is per jaar een aantal dagdelen beschikbaar. De leerkracht formuleert een vraag ten aanzien van een kind of meerdere kinderen. De consulent komt in de klas ter observatie van het kind enerzijds en het handelen van de leerkracht ten aanzien van een kind anderzijds.

De consulent bespreekt de gedane observaties met de leerkracht en geeft adviezen. De intern begeleider is tijdens deze gesprekken zoveel mogelijk aanwezig.

2.2.3 Begeleiding en coaching beginnende leerkrachten

Beginnende leerkrachten worden gecoacht door een ervaren leerkracht. De begeleiding betreft dan voornamelijk didactische afstemming en/of leerstofinhoudelijke begeleiding.

Een van de leerkrachten is opleider in de school en kan beginnende leerkrachten ondersteunen en coachen.

2.2.3. Kinder- en klassenbespreking, intervisie in het team

Wekelijks vindt er op school een pedagogische vergadering plaats. Tijdens deze vergadering komen aan de orde: kinderbesprekingen, klassenbesprekingen, gemeenschappelijke studie, intervisie.

In de kinderbespreking staat één van de kinderen van een klas centraal en volgens een van tevoren afgesproken procedure wordt het kind besproken. De ouders worden van tevoren ingelicht over deze bespreking.

De leerkracht schets aan de hand van het “model kinderbespreking” een beeld van het kind. Dit beeld wordt waar nodig aangevuld door andere leerkrachten. Vervolgens wordt er gezocht naar karakteristieken in de ontwikkeling. Een week later komt dit kind in de bespreking terug en worden adviezen gegeven aan de leerkracht. Deze overweegt welke van de adviezen bruikbaar zijn, eventueel in samenspraak met de intern begeleider. Ook de ouders worden op de hoogte gesteld van de uitkomst van de kinderbespreking.

Bij intervisie is het de persoonlijke vraag van de leerkracht die aan de orde is. Dit kan een probleem zijn ten aanzien van de klas of ten aanzien van een kind. Ook deze bespreking wordt volgens een vastgestelde procedure gehouden.

Tijdens klassenbesprekingen bespreekt een leerkracht zijn klas, het kan hier gaan om de leerstofinhoudelijke kant of de pedagogische didactische kant. Vooral het pedagogisch klimaat is over het algemeen onderwerp van gesprek.

Document: Model kinderbespreking

2.2.4. Bespreking toets resultaten

Volgens de toetskalender worden er toetsen afgenomen in de klassen. Deze toetsen zijn methode onafhankelijk. De leerkracht kijkt de toetsen na en analyseert deze. De intern begeleider verzamelt de toetsresultaten en bespreekt de resultaten met de betreffende leerkracht. Minimaal

vier maal per jaar bespreekt de intern begeleider de resultaten van het onderwijs met de leerkracht. In deze bespreking wordt vastgesteld wat de onderwijsbehoefte van de leerlingen is. De vraag staat centraal: Moet het aanbod of de onderwijstijd gewijzigd worden voor een leerling, een groep leerlingen of voor de gehele groep?

Toetsresultaten worden ook in de teamvergadering besproken.

Deze evaluatie heeft als uitgangspunt: Wat betekenen de resultaten voor het onderwijs? Is het nodig tot bijstelling van het onderwijs te komen? Ook de resultaten van de eindtoets Cito worden in de teamvergadering besproken.

Documenten: Focus III Protocol bestuursformat voor IB en directie
Opbrengstrapportage Stichting Vrijescholen Athena

2.3 Extra hulp en handelings- en groepsplannen

Voor de vakken rekenen, technisch lezen en spellen worden groepsplannen gemaakt, waarin beschreven staat op welke niveaus de kinderen werken.

De groepsplannen worden 2x per jaar vastgesteld na de toets momenten in januari en juni.

De plannen komen tot stand na een uitgebreide analyse vanuit de methodiek “FOCUS opbrengstgericht werken”. In de plannen staat beschreven welke leerlingen extra instructie/aandacht behoeven en ook welke leerlingen extra uitdaging nodig hebben.

Halverwege de planperiode vindt er een tussenevaluatie plaats waarin de leerkracht de plannen bijstelt.

Met name voor sociaal emotionele problematiek of leerlingen met een specifieke zorgvraag worden individuele handelingsplannen geschreven.

Daarin wordt aangegeven op welke wijze extra hulp zal worden verleend. Indien er sprake is van een individueel handelingsplan of een eigen leerlijn, zullen de ouders daarover ingelicht worden tijdens het oudergesprek. Mocht er aanleiding toe zijn dit eerder te doen, zal de klassenleerkracht of intern begeleider daartoe contact opnemen met de ouders. Na een afgesproken tijd volgt weer een gesprek met ouders, leerkracht en intern begeleider. Het plan wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Bij de vormgeving van de extra hulp is de intern begeleider nauw betrokken. Ook is het mogelijk dat het Expertise en Dienstencentrum (E&D) wordt geraadpleegd.

Een handelingsplan wordt opgesteld indien de leerkracht aanleiding ziet om specifieke hulp voor een kind in te zetten. In het handelingsplan wordt deze hulpvraag beschreven.

In het handelingsplan wordt beschreven:

- het specifieke doel van de hulp
- wie deze extra hulp verleent
- waar deze extra hulp verleend wordt
- hoe lang de extra hulp verleend wordt

Na afloop van de periode van extra hulp die in het handelingsplan genoemd is, wordt het handelingsplan geëvalueerd. Het is mogelijk het handelingsplan bij te stellen, ook tussentijds. Het kan zijn dat na het handelingsplan aanleiding gezien wordt een nieuw handelingsplan te maken.

Het handelingsplan wordt geschreven door de leerkracht. De leerkracht kan daarbij de hulp van de intern begeleider vragen.

Het handelingsplan kan kortdurend of langdurend zijn. Tijdens het oudergesprek worden de ouders op de hoogte gesteld van het handelingsplan. Het is zinvol ouders hierbij te betrekken en mogelijk zijn ouders ook betrokken bij de uitvoering van het handelingsplan.

Het handelingsplan wordt door de leerkracht bewaard in het klassendossier en het digitale leerlingvolgsysteem.

Gezien de nieuwe ontwikkelingen rondom het ontwikkelingsperspectief (OPP) zullen op termijn de handelingsplannen vervangen worden door ontwikkelingsperspectieven.

2.3.1 Extra hulp in de klas

Om de zorg voor de leerlingen te versterken wordt in klassen onderwijsassistentie planmatig ingezet. De onderwijsassistente wordt aangestuurd door de leerkracht en kan waar nodig kinderen apart ondersteunen of met hen oefenen. Ook wordt onderwijsassistentie ingezet op momenten dat de leerkracht extra instructie aan kleine groepen geeft.

De ondersteuning van de intern begeleider door observatie van leerlingen en adviezen aan de leerkracht zijn een wezenlijk bestanddeel van de extra hulp in de klas.

De leerkracht tracht het onderwijs zo in te richten dat aan de individuele onderwijsbehoefte van het kind zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen. De leerkracht signaleert in eerste instantie waar extra begeleiding nodig is voor kinderen met leer- en/of gedragsproblemen. In die zin neemt de leerkracht een centrale positie in.

Extra hulp kan de leerkracht in de klas ondermeer geven door leerlingen een eigen leerlijn te laten volgen, door verlengde instructie te geven tijdens de uren zelfstandig werken, door het inrichten van samenwerkingsvormen waarbij leerlingen elkaar ondersteunen.

2.3.2. Extra hulp middels therapieën

De intern begeleider is op de hoogte van namen, adressen en informatie van instanties, waarmee ouders en kinderen in geval van problemen of behoefte aan ondersteuning contact op kunnen nemen. Hierbij kan gedacht worden aan antroposofische artsen, antroposofisch kindertherapeuticum, (kinder)fysiotherapeuten, logopedisten, huiswerkinstituten, jeugdhulpverleningsinstellingen, speltherapeuten, heileuritmisten. Veelal wordt bovenstaande tijdens gesprekken reeds besproken en is het mogelijk dat de school de eerste contacten legt. Indien er sprake is van behandeling, komt het veelvuldig voor dat, uiteraard met toestemming van de ouders, de school contact heeft met behandelende instanties of therapeuten.

2.3.3. Extra hulp middels arrangementen

Vanuit de SOT bespreking of observaties door een collegiaal consulent of ambulante begeleiding kan de vraag komen naar de aanvraag van een arrangement.

Indien de leerling in aanmerking is gekomen voor een arrangement, komt de AB-er een paar keer per schooljaar voor een observatie in de klas.

Minimaal drie keer per jaar is er overleg waarbij iedereen die met de leerling werkt, wordt uitgenodigd (ouders/verzorgers, AB-er, IB-er en behandelend therapeuten en hulpverleners). Tijdens deze overleggen wordt besproken hoe het met de leerling op school gaat en worden er afspraken gemaakt betreffende:

- de voortgang van hulp
- de aanpassingen van werk binnen de klas
- de wenselijke benadering van het kind
- extra hulp door “buiten” aangeboden, o.a. logopedie, fysiotherapie etc.
- hulp die geboden wordt door de onderwijsassistent

Tijdens het overleg wordt besproken of de onderwijsleersituatie nog voldoet aan de hulpvraag van de leerling.

Het is mogelijk dat de leerling voldoende aan zijn trekken komt maar dat de hulpvraag teveel vraagt van de medeleerlingen en/of leerkracht. In dat geval kan de vraag komen of er toch een trajectbegeleider wordt uitgenodigd.

2.4. Observatie en onderzoek binnen de school

Soms is gerichte observatie nodig om een ontwikkelingsprobleem van een kind helder te krijgen. Daartoe bestaan er binnen de school diverse mogelijkheden.

2.4.1 Observatie door intern begeleider

De intern begeleider is de eerst aangewezen om een kind in de klassensituatie te observeren. Tevens heeft de intern begeleider de beschikking over diverse instrumenten om het kind nader te onderzoeken. Zo kan een probleem dat zich voordoet nog beter in kaart worden gebracht. De intern begeleider bespreekt de bevindingen met de leerkracht en zondig wordt een handelingsplan geschreven.

Voor het verrichten van nader onderzoek heeft de school een uitgebreide mediatheek en beschikt de intern begeleider over een veelheid aan diagnostische instrumenten.

2.4.2 Observatie door dienstenteam E&D

Op vraag van de leerkracht of op advies van de intern begeleider kan een ambulant begeleider of collegiaal consulent van E&D worden ingeschakeld voor een intakegesprek of observatie.

Voorafgaand aan een intake of observatie is de school dan gestart met een groeidocument. Dit document bevat een beschrijving van het functioneren van het kind op dat moment en welke acties en tot op dat moment zijn ondernomen. Van de ouders wordt gevraagd een ouderdocument in te vullen, hierin kunnen de ouders hun bevindingen met hun kind formuleren.

Dit dienstenteam, opgezet in samenwerkingsverband, kan door zijn deskundigheid waardevolle adviezen geven aan de leerkracht op pedagogisch-didactisch gebied. Voordat het dienstenteam wordt ingeschakeld, is door de ouders toestemming verleend.

2.4.3 Observatie door consulent schoolbegeleidingsdienst

Op vraag van de leerkracht of op advies van de intern begeleider kan de consulent van de schoolbegeleidingsdienst een kind observeren in de klas. De consulent is adviserend en in een nagesprek worden de adviezen in aanwezigheid van de intern begeleider besproken. De adviezen zijn van pedagogisch-didactische aard. Voordat een kind geobserveerd wordt door de consulente van de schoolbegeleidingsdienst, hebben ouders toestemming verleend.

2.4.4 Onderzoek door de schoolbegeleidingsdienst

Indien de school niet de mogelijkheden heeft de ontwikkelingsproblematiek van een kind voldoende in kaart te brengen, is het mogelijk een nader onderzoek te laten verrichten. Een psycholoog van de begeleidingsdienst kan op vraag van school een uitgebreid psychodiagnostisch onderzoek verrichten. Het is ook mogelijk alleen een capaciteitenonderzoek te doen. Het onderzoek geeft een beeld van de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Er kunnen handelingsadviezen voor school en voor in de thuissituatie worden gegeven. Soms kan een problematiek zo ernstig zijn dat deze niet in de schoolsituatie aangepakt kan worden. In dat geval zal gezocht worden naar een andere oplossing en zal het zorgteam SWV ingeschakeld worden. De procedure hiervoor wordt alleen gevolgd indien daarvoor toestemming is van de ouders.

2.5 Overleg met en verwijzing naar externe instanties

Inschakelen van externe instanties

2.5.1 SOT schoolondersteuningsteam

De school heeft een eigen schoolondersteuningsteam (SOT). Dit SOT houdt volgens een vaste planning groeps- en leerling besprekingen. Deze groeps- en leerling besprekingen vinden plaats volgens de zogenaamde HGW werkwijze. Binnen deze werkwijze staat planmatig en doelgericht werken voorop. Vragen rondom leerlingen worden besproken op basis van hun ondersteuningsbehoefte. Leerling besprekingen worden gepland maar kunnen ook op afroep plaats vinden als snel en direct gehandeld moet worden. Bij het SOT overleg kunnen zowel deskundigen uit de school, het bestuur als het SWV aansluiten. In ieder geval zijn daar de ouders, directeur en IB-er van school, een orthopedagoog, een maatschappelijk werker en een vertegenwoordiger van de GG@GD vertegenwoordigd. Op afroep kunnen de politie en leerplichtambtenaar gevraagd worden.

In het overleg kunnen onderwerpen aan de orde komen die rond het kind spelen in de school of thuissituatie. Waar nodig kunnen snel maatregelen genomen worden door een van de instanties die bij het overleg betrokken zijn.

2.5.2. Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg is een onderdeel van de Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD), regio Twente. Het periodiek geneeskundig onderzoek vindt plaats door de jeugdarts van de GGD bij:

de oudste kleuters: onderzoek door verpleegkundige en gesprek leerkracht, indien nodig/of op aanvraag doorverwijzing naar schoolarts.

klas vijf: onderzoek door verpleegkundige en gesprek leerkracht, indien nodig/of op aanvraag doorverwijzing naar schoolarts.

Tussentijds kan er een onderzoek aangevraagd worden.

Mogelijk komt in bovenstaande systematiek een wijziging. Indien dit het geval is, zullen wij u hierover berichten.

Verpleegkundige contactpersoon: Ceciel Bruns, tel. 06-22836327 GG&GD

2.5.3. Leerplichtambtenaar

De schoolleider neemt contact op met de ouders indien er sprake is van ongeoorloofd verzuim. De school is verplicht ongeoorloofd verzuim aan de leerplichtambtenaar te melden. Ook bij schorsing, definitieve verwijdering of een extra verlofaanvraag van meer dan tien dagen zal de leerplichtambtenaar ingeschakeld worden. De leerplichtambtenaar stelt een onderzoek in indien er sprake is ongeoorloofd verzuim en bespreekt het resultaat met de ouders en neemt, indien nodig, sancties.

Bij vragen over verlof en verzuim neemt de school zonodig contact op met de leerplichtambtenaar.

Onderwerpen als veelvuldig ziekteverzuim of veelvuldig te laat komen kunnen ter bespreking komen in het zorgnetwerkoverleg, waarbij de leerplichtambtenaar aanwezig is.

Voor herhaaldelijk te laat komen heeft de school in 2010 een beleid ontwikkeld. De werkwijze is vermeld in de schoolgids. (Zie: Schoolgids)

2.5.4. Meld code kindermishandeling en huiselijk geweld

In het schooljaar 2013-2014 volgden alle medewerkers van de school die op een of andere wijze met kinderen met kinderen werken de cursus meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Het signaleren en handelen na het signaleren van (mogelijke) mishandeling of huiselijk geweld stond in deze cursus centraal. Alle signalen zullen worden besproken met de aandacht functionaris. Deze aandacht functionaris is verantwoordelijk voor de te nemen vervolgstappen. De intern begeleider van de school is aangewezen als aandacht functionaris.

2.6 Aanneame en vertrek leerlingen

In dit hoofdstuk wordt de aanname en het vertrek van leerlingen kort behandeld en alleen voor zover er enige relatie is met leerlingenzorg. Het is niet de bedoeling hier de feitelijke gang van zaken te beschrijven (zie daarvoor: procedure aanname schoolgids)

2.6.1. Aanneame vierjarigen bij een zgn. warme overdracht

Ouders kunnen hun kind aanmelden lang voordat het kind de vierjarige leeftijd bereikt heeft. Zij dienen daartoe contact op te nemen met de school en maken een afspraak met de leerkracht die de aannames voor de jongste kinderen verzorgt. Algemene gegevens over ouders en kind worden bij het eerste contact vastgelegd.

De ouders hebben allereerst een oriënterend gesprek over het vrijeschoolonderwijs en kunnen alle mogelijke vragen stellen.

Indien de voorschool aangeeft dat er sprake is geweest van bijzonderheden volgt een gesprek met ouders en vertegenwoordigers van de voorschool. Tevens wordt nader onderzoek verricht: reeds gedane onderzoeken worden opgevraagd. In dit geval onderzoekt de intern begeleider met de leerkracht of de school kan beantwoorden aan de (mogelijk) specifieke ontwikkelingsvraag die aan de orde is. Indien dit niet het geval is, onderzoekt de IB-er samen met de ouders, welk onderwijs geschikt lijkt voor de betreffende leerling. Dit gebeurt dan door een trajectbegeleider van het samenwerkingsverband te vragen. Deze trajectbegeleider zal samen met ouders, IB-er van de school en betrokken instanties mede onderzoeken of de school kan voldoen aan de ontwikkelingsvraag van het kind of dat er naar andere mogelijkheden dient te worden gezocht. Zie verder zorgplicht en protocol warme overdracht.

Indien er geen belemmeringen zijn het kind op te nemen, volgt inschrijving op het moment van plaatsing.

De ouders ontvangen van te voren bericht in welke kleuterklas hun kind geplaatst zal worden. Voordat het kind daadwerkelijk de school bezoekt, worden de ouders en het kind uitgenodigd op bezoek te komen in de kleuterklas (theevisite). Dit bezoek vindt plaats op de dag voor het kind voor het eerst naar school gaat.

2.6.2. Aanneame leerlingen van een andere school

Ouders die een kind aanmelden dat op een andere school onderwijs volgt, kunnen een afspraak maken met de intern begeleider. In geval van tussentijdse aanmelding is het altijd de intern begeleider die de aanname verzorgt.

Allereerst voert de intern begeleider het gesprek met de ouders vanuit de vraag waarom de ouders voor een andere school voor hun kind kiezen.

Als er ruimte is voor plaatsing, wordt met de school waar de leerling is ingeschreven contact opgenomen en worden alle gegevens van het kind opgevraagd: onderzoeken, resultaten leerlingvolgsysteem, rapportage. Er wordt niet eerder contact opgenomen met de school dan nadat de ouders hiertoe toestemming hebben gegeven.

De intern begeleider en de leerkracht bij wie het kind in de klas geplaatst zal worden maken een eerste inschatting of de leerling op De Vrije School Almelo op zijn plaats zal zijn. Ingeval van een specifieke ontwikkelingsproblematiek doen zij dit vanuit de vraag: Kan de school antwoord geven op de specifieke ontwikkelingsvraag van dit kind?

Grote onderwijsachterstanden of ernstige gedragsproblematiek die zeker zullen leiden tot verwijzing naar speciaal onderwijs zijn contra-indicaties.

Ook wordt gekeken naar de klassensamenstelling van de klas waarin het kind geplaatst zal worden en wordt een inschatting gemaakt of de leerling in het klassengeheel zal passen.

Indien plaatsing nog steeds in principe mogelijk is, wordt een afspraak gemaakt met de ouders voor een of meerdere kennismakingsdagen. Voor ouders en kind zijn deze dagen bedoeld om zich een werkelijk beeld te vormen van het onderwijs en de klas waarin het kind mogelijk geplaatst zal worden. De leerkracht onderzoekt in deze dagen of het kind cognitief en sociaal-

emotioneel op zijn plaats is in de klas. De intern begeleider zal in deze dagen ook bij de observatie betrokken zijn.

Na de kennismakingsdagen volgt een gesprek met de ouders waarin de bevindingen van beide zijden worden besproken. De klassenleerkracht en intern begeleider besluiten over de plaatsing. In een gesprek met de ouders wordt de uitkomst hiervan beargumenteerd. Indien niet tot plaatsing over kan worden gegaan geldt de procedure die onder de zorgplicht staat vermeld.

2.6.3. Zorgplicht

Bij aanmeldingen van kinderen, die voor het eerst naar de basisschool gaan, is de zorgplicht van kracht. De school zal samen met de ouders onderzoeken of in het geval van specifieke ondersteuningsbehoeften de school de aangemelde leerling voldoende onderwijs kan bieden. Leerlingen worden binnen de basisondersteuning geplaatst op de school van aanmelding, mits aan de plaatsingsvoorwaarden is voldaan. Indien er sprake is van specifieke ondersteuningsbehoeften, worden deze binnen het SOT besproken. Het E&D van het SWV en ook andere deskundigen kunnen hierbij adviseren en ondersteunen.

Kan de school onvoldoende tegemoet komen aan de ondersteuningsbehoeften, dan is het schoolbestuur verantwoordelijk een plek te vinden binnen het eigen bestuur of in samenwerking met het SWV binnen een andere BaO- of S(B)O-school. In het laatste geval zal de school de hulp van een trajectbegeleider van het SWV invoeren.

Voor tussentijdse aanmeldingen van kinderen die van een andere basisschool komen, geldt de zorgplicht niet voor de nieuwe school. De school van herkomst blijft de zorgplicht houden tot de leerling is aangenomen op de nieuwe school.

2.6.4 Klassengrootte en procedure wachtlijst

Het is lastig gebleken aan klassengrootte een maximum te stellen. Er is dan ook besloten geen criterium te stellen aan klassengrootte, maar er wordt vanzelfsprekend zorgvuldig naar gekeken. Intern begeleider, klassenleerkracht en schoolleiding kijken nauwgezet naar wat een klas “aan kan”. Per klas kan dat verschillen. Echter, als het aantal leerlingen van een klas rond de dertig ligt, wordt een grens bereikt. Ten overvloede: de zorgzwaarte is een klas is bepalend voor het aantal leerlingen dat in een klas geplaatst kan worden. De schoolleiding beslist in alle gevallen of een leerling wel/niet geplaatst kan worden. Indien bij aanmelding een kind niet op school geplaatst kan worden zal de school in het kader van zorgplicht de ouders ondersteunen in het vinden van een passend onderwijs voor hun kind.

Het aantal kinderen dat bij de school wordt aangemeld stijgt de laatste jaren en dat is verheugend. Tegelijkertijd willen we er voor instaan dat de zorg voor het individuele kind gewaarborgd kan blijven.

Indien er in een klas geen kinderen meer geplaatst kunnen worden, zal er voor deze klas een wachtlijst samengesteld worden. Voor deze wachtlijst gelden de volgende criteria:

- Op de wachtlijst staan broertjes en zusjes van leerlingen die al in de school aanwezig zijn bovenaan. Indien zij nog niet op de lijst geplaatst zijn, krijgen zij voorrang op andere kinderen.
- Kinderen die van een andere vrijeschool komen en aangemeld worden, krijgen met in achtneming van punt 1, een zo hoog mogelijke plaats op de wachtlijst.
- Overige leerlingen die aangemeld worden.
- Indien leerlingen op een wachtlijst geplaatst worden, betekent dit dat een leerling nog niet als aangemeld wordt beschouwd.

Bij aanmelding van vierjarigen wordt rekening gehouden met de samenstelling van de toekomstige eerste klas en is het mogelijk dat in verband daarmee een wachtlijst ingesteld moet worden. De wachtlijst wordt beheerd door de directeur.

2.6.5 Vertrek van leerlingen naar een andere basisschool

Bij tussentijds vertrek van een leerling naar een andere basisschool zal de school meewerken met de ouders bij plaatsing op de andere basisschool. De school zal alle informatie die over het

kind voorhanden is overdragen aan de ontvangende school indien hiervoor toestemming is van de ouders.

Op het moment dat de school op de hoogte is van de wens van de ouders hun kind op een andere school te plaatsen, zal de intern begeleider zich op de hoogte stellen van de motieven van de ouders voor deze overstap.

2.6.6 Overdracht leerlingen naar het voortgezet onderwijs

De school is zich ervan bewust dat een zorgvuldige keuze voor voortgezet onderwijs frustratie en uitval in het voortgezet onderwijs helpt te voorkomen. Vanaf klas 5 wordt het gesprek aangegaan met de ouders over de keuze voor vervolgonderwijs. Het schooladvies wordt ondersteund door het leerlingvolgsysteem. en de eindtoets basisonderwijs (Cito eindtoets). De intern begeleider ondersteunt de leerkracht van klas 6 bij de gesprekken met ouders over schoolkeuze en ook bij het samenstellen van de onderwijskundige rapporten, aanvragen voor nader onderzoek e.d. De school verstrekt alle relevante gegevens aan de ontvangende school voor voortgezet onderwijs en heeft, indien nodig, aanvullend overleg. Bij dit alles volgt de school de procedures zoals die vastgelegd zijn door de scholen van voortgezet onderwijs.

(Zie bijlage 2: Procedure keuze vervolgonderwijs)

2.6.7 Aandacht voor ontwikkeling oud-leerlingen van de school

Als de leerlingen eenmaal de school hebben verlaten, stelt de school zich op de hoogte van de ontwikkeling die de leerlingen op het voortgezet onderwijs doormaken. Hiertoe verzamelt de school, indien mogelijk, de resultaten van de oud-leerlingen. Ook stelt de school zich op de hoogte van de ontwikkeling van oud-leerlingen tijdens de zgn. terugkomdagen op het voortgezet onderwijs. Hiermee kan de school evalueren of de geadviseerde schoolkeuze de juiste is geweest. Tevens stelt de school zich op de hoogte over de bevindingen van de school van voortgezet onderwijs met betrekking tot leerlingen van De Vrije School Almelo.

3. De leerlingenzorg- gebruik van middelen

De ontwikkeling van leerlingen wordt bijgehouden in het leerlingvolgsysteem. Het geeft een overzicht van het functioneren en presteren van iedere leerling. Het leerlingvolgsysteem bestaat uit de diverse instrumenten.

3.1 Het leerlingvolgsysteem

Het leerlingvolgsysteem speelt in de leerlingenzorg een belangrijke rol. Vanaf de binnenkomst van de leerling in de kleuterklas tot het verlaten in de zesde klas wordt het leerlingvolgsysteem bijgehouden en daarmee worden alle relevante gegevens van de leerling in het leerlingendossier opgenomen.

Het leerlingvolgsysteem bestaat uit diverse elementen:

- a. observatielijsten
- b. vragenlijst sociaal-emotionele ontwikkeling instrument Scol
- c. invullijsten per klas voor resultaten periodeonderwijs, resultaten andere vakken
- d. methode onafhankelijke toetsen Cito
- e. methode gebonden toetsen voor het rekenonderwijs
- f. zelf ontworpen evaluatie instrumenten door leerkrachten

Het leerlingvolgsysteem is een middel om de ontwikkeling van kinderen te volgen en is mede de basis voor het nemen van maatregelen om aan de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen tegemoet te komen.

In de oudergesprekken worden de ouders op de hoogte gesteld van de gegevens zoals die in het leerlingvolgsysteem zijn opgenomen. Het leerlingvolgsysteem bestaat uit de volgende onderdelen.

3.1.1. Kleuterleerlingvolgsysteem

Als een kind in de kleuterklas is geplaatst, wordt de ouders gevraagd een biografielijst in te vullen. Hierin wordt informatie gevraagd omtrent samenstelling van het gezin, bijzonderheden rond zwangerschap en geboorte, de motorische ontwikkeling, de taalontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling, gezondheid en bijzondere gebeurtenissen.

Tijdens het verblijf in de kleuterklas wordt de ontwikkeling van het kind gevolgd met behulp van de volgende instrumenten:

- a. observatieverslag eerste drie/vier weken
- b. leerlingvolgsysteemplijsten worden twee maal per jaar ingevuld
- c. observatieformulier gedrag kind gedurende de dag
- d. verslag kleutertijd voor leerlingen die naar klas 1 gaan
- g. vragenlijst sociaal-emotionele ontwikkeling Scol voor de oudste kleuters

3.1.2 Overdracht kinderen kleuterklas – klas 1

Een zorgvuldige overdracht van kinderen die van de kleuterklas naar de eerste klas gaan, is van wezenlijk belang voor een voortgaande zorg. De leerkracht (en) van de kleuterklas informeren de leerkracht van klas 1 over de ontwikkeling van het kind voordat het kind naar de eerste klas gaat, zodat de nieuwe leerkracht op de hoogte is van de ontwikkeling van en de mogelijke zorg omtrent de individuele leerling.

In de loop van klas 1 vindt er overleg plaats met de leerkracht uit de kleuterklas waarbij alle kinderen besproken worden en waarbij vooral de kinderen die specifiek aandacht nodig hebben vanwege een ontwikkelingsproblematiek worden besproken. Deze bespreking vindt plaats na de herfstsignalering van het dyslexieprotocol.

In het voorjaar van klas 1 vindt nogmaals een overleg plaats tussen de leerkrachten waarbij die kinderen worden besproken die extra zorg behoeven.

Dit overleg waarborgt de voortgaande zorg voor de individuele leerling.

3.1.3. Het leerlingvolgsysteem in de klassen 1 t/m 6

Het periodeonderwijs is een van de pijlers van het vrijeschoolonderwijs. In dit periodeonderwijs staat een vak gedurende 3 tot 4 weken twee uur per dag centraal. De doelen zijn afgeleid van de leerlijnen, die op hun beurt weer zijn afgestemd op de kerndoelen. De leerstofdoelen worden per periode geformuleerd. In het logboek geeft de leerkracht in grote lijnen aan wat er per dag aan de orde is gekomen. Het leerlingvolgsysteem waarin is aangegeven welke stof en in het betreffende schooljaar aan de orde komt wordt door de leerkracht ingevuld.

Het leerlingvolgsysteem voorziet in een aantal toetsen. Er worden methode onafhankelijke toetsen gebruikt, waardoor een vergelijking mogelijk is met kinderen uit eenzelfde leeftijdsgroep. De toetsen geven informatie over de ontwikkeling van het kind op een bepaald leergebied. Het heeft pas zin toetsen in te zetten indien er iets te toetsen valt, dat wil zeggen dat er pas getoetst kan worden indien kennis die getoetst wordt ook aan de orde is geweest. Pas dan kan er gemeten worden wat het resultaat is van het gegeven onderwijs.

De toetsresultaten worden vastgelegd in zowel het Cito volgsysteem als in Parnassys. Het Cito instrument geeft de mogelijkheid analyses zoals foutenanalyses of trendanalyses te maken.

Door toetsresultaten te interpreteren verkrijgt de leerkracht waardevolle informatie voor het te geven onderwijs. Op basis van de resultaten is het mogelijk het onderwijs bij te stellen op individueel niveau of op klassenniveau. Het kan aanleiding geven tot differentiatie, herhaling van behandelde stof, verdieping van behandelde stof. Het kan ook aanleiding zijn om voor een kind een individueel leertraject op te zetten in samenwerking met de intern begeleider.

Voor de toetsing van het beheersingsniveau kan de leerkracht zelf een toets voor deelonderwerpen van een vak opstellen, ook is het mogelijk hiervoor de “toetsingen” te gebruiken die in de gebruikte methoden te vinden zijn. Voor het rekenen worden de methode gebonden toetsen uit Wereld in Getallen gebruikt. Voor spelling de methode gebonden toetsen uit STAAL.

In het leerlingvolgsysteem beschrijft de leerkracht ook de diverse aspecten van het leren die een leerling getoond heeft tijdens een periode. Hierbij valt te denken aan inzet, attitude, mogelijkheid tot samenwerken, initiatieffrucht, mate van zelfstandigheid, concentratie, verzorging van het werk, doorzettingsvermogen, luistervaardigheid, fantasiekracht. Kortom: alle aspecten die voor de leerkracht van belang zijn voor het goed volgen van de leerling kunnen hierin aan de orde komen. De informatie die de leerkracht hierbij vastlegt, wordt gebruikt voor het schrijven van het getuigschrift. Daarin geeft de leerkracht aan het eind van het jaar een beeld aan de ouders van de ontwikkeling van het kind.

3.1.4. Toetsen volgens toets kalender

Een aantal malen per jaar worden methodeonafhankelijke toetsen afgenomen voor rekenen en taal. De scores van de kinderen worden daarbij vergeleken met het klassengemiddelde en met de landelijke norm. De schoolperiode wordt afgesloten met de landelijke Cito toets.

(Zie bijlage 3: Toets – en waarnemingskalender)

3.1.5. Sociaal emotionele ontwikkeling

Voor het volgen van de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied vult iedere leerkracht jaarlijks de vragenlijst van het instrument Scol in. Hierdoor ontstaat een beeld van de individuele ontwikkeling van het kind op dit gebied en kunnen bepaalde tendensen of problemen gesignaleerd worden. Zo kunnen er aandachtspunten ontstaan en indien nodig maatregelen worden genomen. Ook vullen de oudste kleuters en leerlingen van klas 1,2 en 3 veiligheidsthermometer in en de leerlingen van klas 4,5 en 6 vullen leerling Scol in, dit geeft een beeld van het eigen welbevinden van de leerlingen. Om een beeld van de gehele klas te vormen vullen de leerkrachten een klassenscan in. De resultaten van alle bevindingen worden tijdens een pedagogische vergadering na afname met elkaar besproken. Daarna schrijven de leerkrachten een plan van aanpak en worden waar nodig schoolbrede afspraken gemaakt.

3.1.6. Getuigschriften en verslag kleutertijd

De leerlingen van de klassen 1 t/m 6 krijgen aan het einde van elk schooljaar een getuigschrift uitgereikt. Dit getuigschrift bestaat uit een deel voor de ouders, een deel voor het kind en een bijlage.

In de bijlage wordt een overzicht gegeven van de stof die in het afgelopen schooljaar aan de orde is geweest. In het ouderdeel wordt een beeld gegeven van de ontwikkeling van het kind op cognitief en sociaal-emotioneel gebied en op het gebied van taakgerichtheid en werkhouding. Ook wordt aangegeven op welke wijze het kind aan de vaklessen heeft deelgenomen.

Als bijlage worden de toets resultaten van het CITO LOVS toegevoegd.

Het kinderdeel van het getuigschrift bestaat uit een gedicht en een kunstzinnig beeld, veelal gebaseerd op de vertelstof van dat jaar.

Bij de overgang van kleuterklas naar klas 1 ontvangen de ouders een verslag van de kleutertijd waarin beschreven is hoe de ontwikkeling van het kind in die periode is geweest.

3.1.7. Oudergesprekken, ouderbezoeken, ouderavonden

Het contact met de ouders is in het kader van zorg voor de leerling van wezenlijk belang. De leerkracht geeft in dat contact een beeld van de ontwikkeling van het kind. Hoe ontwikkelt het kind zich cognitief, motorisch, sociaal-emotioneel, hoe is de taakgerichtheid en de werkhouding, is de vraag die aan het contact met de ouders ten grondslag ligt. Het gesprek tussen ouders en leerkracht is gericht op het uitwisselen van informatie die van belang kan zijn voor het handelen of de houding ten aanzien van het kind. Het uitgangspunt daarbij is dat de gesprekspartners gelijkwaardig zijn. We gaan ervan uit dat ouders alle relevante informatie die nodig is om het kind goed te kunnen volgen, aan de school verstrekken en geen informatie achterhouden die van belang kan zijn voor de school c.q. de leerkracht. Ook de informatie die de leerkracht verstrekt, moet zo volledig mogelijk zijn, zodat ouders zich een goed beeld kunnen vormen van de ontwikkeling van hun kind.

Minimaal twee maal per jaar organiseert de leerkracht (kleuterklassen t/m klas 6) een gesprek met de ouders. De duur van dit gesprek is minstens twintig minuten, in de kleuterklassen in ieder geval dertig minuten. In deze gesprekken komen de toetsresultaten aan de orde.

Indien ouders een gesprek wensen met de leerkracht, kunnen zij dit te allen tijde vragen aan de leerkracht. Deze zal dan een afspraak maken met de ouders. Op vraag van de ouders of op vraag van de leerkracht kan de intern begeleider of schoolleider deelnemen aan het gesprek. Wanneer er sprake is van extra zorg zal in ieder geval de intern begeleider bij het oudergesprek aanwezig zijn.

De inhoud van het gesprek, afspraken en datum van een eventueel vervolgesprek worden vastgelegd op een oudergespreksformulier.

Ouderbezoeken

In de kleuterklassen en klas 1 wordt, indien gewenst, een ouderbezoek afgelegd, zodat de leerkracht het kind in de thuissituatie kan meemaken.

Ouderavonden

Naast dit individuele contact met de ouders organiseert de leerkracht minimaal twee maal per jaar een ouderavond, waarop de leerkracht de ouders informeert over de vorderingen van de leerlingen, de ontwikkeling van de klas, de behandelde leerstof of de nog te behandelen leerstof. Het is mogelijk dat een specifiek pedagogisch thema aan de orde gesteld wordt. Ook is het voor de ouders mogelijk de leerkracht te benaderen met vragen die op een ouderavond aan de orde kunnen komen.

(Zie bijlage 2: Oudercontacten in relatie tot leerlingenzorg/ouderavonden)

3.1.8. Dossiervorming

Alle verkregen informatie die betrekking heeft op een leerling wordt verzameld in het leerlingendossier dat ten minste vijf jaar nadat de leerling de school heeft verlaten, door de school wordt bewaard.

Het dossier bevat:

- het jaarlijkse schriftelijk verslag van de ontwikkeling van het kind dat aan de ouders gericht is (getuigschrift)
- de resultaten van toetsingen van de opeenvolgende leerjaren
- verslagen leerlingvolgsysteem kleuters
- de verslagen van de oudergesprekken met de ouders door de jaren heen op het oudergespreksformulier
- de handelingsplannen per leerjaar zoals die door de leerkracht zijn opgesteld
- de verslagen en resultaten van testen door externe instanties als zorgteam, onderzoek psycholoog sbd, fysiotherapie, kinderarts, mits deze door de ouders beschikbaar worden gesteld

In de schoolgids in onder bijlage 5 opgenomen hoe omgegaan wordt met persoonlijke gegevens binnen de stichting Vrijescholen Athena. Tevens is er een protocol ontwikkeld met betrekking tot privacy gevoelige gegevens in het systeem Parnassys.

3.2. Onderzoek in de school

3.2.1. Leerrijpheid onderzoek

Tussen het vijfde en zesde jaar onderzoekt de kleuterleerkracht of het kind toe is aan de volgende stap in zijn ontwikkeling. Aan de hand van waarnemings-/onderzoekslijsten van het leerlingvolgsysteem wordt gekeken of de leervoorwaarden bij het kind aanwezig zijn en of het kind leerrijp is. Hiertoe kunnen bepaalde nadere onderzoeken worden verricht waarbij de intern begeleider ingeschakeld kan worden. Mede op basis van deze gegevens wordt besloten of het kind naar de eerste klas gaat.

3.2.2. Onderzoeken in kader dyslexieprotocol

In het kader van het dyslexieprotocol is het leerlingvolgsysteem voor de kleuters in belangrijke mate aangepast. Vanaf de eerste klas is er sprake van toetsing in het kader van dit dyslexieprotocol. In 2016 is een nieuw dyslexieprotocol vastgesteld voor de vrijescholen. De school volgt de aanwijzingen die in dit protocol beschreven staan.

Indien een leerling meer dan 3x bij de CITO toetsen voor technisch lezen een onvoldoende score hebben gehaald (E score) kunnen de ouders van de leerling een dyslexieonderzoek aanvragen dat wordt vergoed door de zorgverzekeraar. De intern begeleider houdt bij welke leerlingen dit betreft en tijdens oudergesprekken wordt aangegeven of uw kind wellicht in aanmerking zou kunnen komen.

3.2.3. Onderzoeken op capaciteiten of aanvullende onderzoeken

Naast de reguliere onderzoeken kan er sprake zijn van onderzoeken en observaties van het dienstenteam E&D, capaciteitenonderzoeken, externe onderzoeken. De intern begeleider beschikt tevens over een veelheid aan instrumenten waarmee nader onderzoek gedaan kan worden. De intern begeleider is op de hoogte van mogelijkheden van externe onderzoeken. In overleg met ouders is het mogelijk dat school de afname van een capaciteitenonderzoek aanbiedt. Dit gebeurt uiteraard in overleg met ouders en komt voort uit een vraag vanuit school en/of ouders.

Deze onderzoeken vinden plaats op De Rank in Almelo. Onze orthopedagoog, Annemarie Jochem, is betrokken bij dit onderzoek. De resultaten van het capaciteitenonderzoek worden op De Rank samen met de ouders besproken.

Het onderzoek geeft een beeld van de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Er kunnen handelingsadviezen voor school en voor in de thuissituatie worden gegeven. Soms kan een problematiek vragen om verder nader onderzoek. Hiervoor worden dan ook mogelijkheden aangereikt.

2.2.4. Centrale eindtoets

In de zesde klas wordt de centrale eindtoets afgenomen. In principe doen alle leerlingen mee aan deze eindtoets. Indien de leerkracht/intern begeleider en de ouders het niet zinvol achten dat een kind meedoet aan deze toets, is het mogelijk dat een enkel kind niet meedoet.

De uitstroomcijfers van het niveau van uitstroom worden gepubliceerd in de schoolgids.

3.3. Orthotheek

De Vrije School Almelo beschikt over een orthotheek waarin middelen en materialen te vinden zijn voor het nader onderzoeken en remediëren van leermoeilijkheden. Deze middelen en materialen hebben betrekking op reken- en leesvoorwaarden, rekenen, lezen, spelling, schrijfmotoriek en concentratie. Niet alleen de intern begeleider en remedial teacher hebben toegang tot deze middelen, het materiaal is toegankelijk voor alle leerkrachten.

Bijlage 1: Oudercontacten in relatie tot leerlingenzorg/ouderavonden

Oudergesprekken

Kleuterklassen

- a. Bezoek voorafgaand aan de plaatsing in de kleuterklas. Ongeveer drie weken voor de eerste schooldag. Ouders ontvangen praktische informatie, biografievragenlijst en informatieboekje
- b. Gesprek na drie weken over de bevindingen tijdens de eerste drie weken thuis/school
- c. Twee maal per jaar oudergesprek van 30 minuten; o.m. leerlingvolgsysteem, ontwikkeling
- d. In het laatste jaar kleuterklas (voorjaar) leerrijpheidsgesprek; bij twijfel vervolg- gesprekken

In klas 1 t/m 6 minimaal twee maal per jaar 20 minuten gesprekken.

In deze gesprekken staat de ontwikkeling van het kind centraal. In ieder geval worden de resultaten van het onderwijs besproken. Gesprekken worden vastgelegd op het oudergespreksformulier.

Leerlingenzorg die op ouderavonden aan de orde komt

Kleuterklassen

De leerkrachten informeren de ouders over het vrijeschoolonderwijs in de kleuterklassen.

Activiteiten die plaatsvinden worden toegelicht: dagelijkse en wekelijkse activiteiten, jaarfeesten, leerrijpheid, de ontwikkelingfase van de kleuter.

Ouders worden geïnformeerd over de wijze waarop systematisch en planmatig gewerkt wordt aan onderdelen voorbereidend rekenen en taal.

Ouders worden geïnformeerd over toetsen rekenen en taal en de waarnemingskaders van het leerling volgsysteem.

Ouders worden geïnformeerd over onderzoek leerrijpheid.

Klas 1

De leerkracht informeert de ouders in ieder geval over het leerlingvolgsysteem dat op de school gehanteerd wordt.

De leerkracht informeert de ouders over het specifieke van het leesonderwijs in de vrijeschool.

Ouders worden geïnformeerd over toetsing in het kader van het dyslexieprotocol.

De ouders worden geïnformeerd over de toetsen die afgenomen worden.

Ouders worden geïnformeerd over sociaal-emotioneel volgsysteem en veiligheidsthermometer.

Ouders worden geïnformeerd over de inhoud van de oudergesprekken.

Ouders worden geïnformeerd over zelfstandig werken en over de wijze waarop gedifferentieerd wordt.

Klas 2 t/m 4

De leerkracht informeert de ouders over het leerlingvolgsysteem en de daarbij behorende toetsing. De resultaten van de toetsen komen in het gesprek aan de orde. Dit betreft zowel de niet methode gebonden toetsen als ook de methodegebonden toetsen en eigen ontworpen evaluatie instrumenten.

Ouders worden geïnformeerd over sociaal-emotioneel volgsysteem en veiligheidsthermometer.

Ouders worden geïnformeerd over zelfstandig werken en over de wijze waarop gedifferentieerd wordt.

Ouders worden geïnformeerd over de wijze waarop gewerkt wordt een kennisverwerving.

Klas 5

Zie klas 2 t/m 4.

Tijdens het oudergesprek vormen leerkracht en ouders zich een beeld over het vervolgonderwijs dat in hun ogen het meest in aanmerking komt voor het kind.

Dit gesprek is onderdeel van de procedure die gevolgd wordt in verband met de keuze voor het vervolgonderwijs.
(zie bijlage 3: Procedure keuze vervolgonderwijs)

Klas 6

De leerkracht informeert de ouders over het leerlingvolgsysteem en de toetsing in het kader van het leerlingvolgsysteem.

Tijdens een ouderavond worden de ouders geïnformeerd over de procedure met betrekking tot de keuze van het vervolgonderwijs.

(zie bijlage 1: Procedure keuze vervolgonderwijs).

Bijlage 2: Procedure keuze vervolgonderwijs

1. Leerkracht, in samenwerking met IB-er, bepaalt op grond van resultaten en ontwikkeling van het kind voorlopig welk onderwijs het meest geschikt lijkt voor het kind.
2. In de tweede helft van klas 5 is er een gesprek tussen ouders en de leerkracht waarin het vervolgonderwijs aan de orde komt, daarbij worden verwachtingen t.a.v. vervolgonderwijs door ouders en leerkracht uitgesproken.
3. Op de eerste ouderavond in klas 6 komt de procedure bepaling vervolgonderwijs, gang van zaken Cito aan de orde; leerkracht of IB-er lichten ouders in.
4. Ouders ontvangen van de school overzicht met data inlooptdagen, voorlichtingsdagen en open dagen voortgezet onderwijs. In het weekbericht worden open dagen van scholen nogmaals bekend gemaakt. Brochures die de school ontvangt over vervolgonderwijs worden aan de kinderen meegegeven.
5. In eerste oudergesprek klas 6 nadere bepaling VO met betrekking tot niveau, bepaling maximale mogelijkheden. Ouders spreken hun gedachten uit met betrekking tot de school: VO in Almelo, bovenbouw.
6. Na toetsing LOVS Cito M afdruk tweede gesprek ouders+ leerkracht+ IB-er over vervolgonderwijs. Definitief besluit advies school.
7. Aanmelding school voor VO. Ouders geven aanmeldingsformulier aan de leerkracht. Onderwijskundig rapport wordt ingevuld door leerkracht en IB-er. Ouders nemen kennis van onderwijskundig rapport, ondertekenen en sturen aanmeldingsformulier + onderwijskundig rapport aan betreffende school.
8. Indien gewenst gesprekken met VO door leerkracht of IB-er.

Over de waarde van het schooladvies:

De leerkracht brengt een advies uit, gebaseerd op de ervaringen met het kind. Houding, gedrag, inzet, betrokkenheid, sociale vermogens, intellectuele vermogens zijn alle mede bepalend voor het advies dat gegeven wordt.

Het advies van de school is voor het vervolgonderwijs doorslaggevend.

Indien advies leerkracht en resultaat Cito uiteenlopen en leerkracht en ouders niet tot overeenstemming komen over het niveau van het te volgen onderwijs, is het voor de ouders mogelijk het kind een aanvullende toets te laten afleggen. De kosten die hieruit voortvloeien zullen door de ouders betaald moeten worden.

De centrale eindtoets vindt plaats na de schooladvisering en aanmelding.

Indien een leerling een hogere score heeft vanuit de centrale eindtoets dan het schooladvies, dient de plaatsing door het VO te worden aangepast.

**TOETS- EN WAARNEMINGSKALENDER DE VRIJE SCHOOL ALMELO
2018-2019**

KLEUTERKLASSEN

- observatieverslag na 3 á 4 weken
- 2 keer per jaar een oudergesprek over het verslag waarin staat beschreven hoe het met de leerling gaat
- in oktober en maart de L.V.S. lijsten voor 5, 5.5, 6, en 6.5 jarigen invullen
- Week 42 invullen SCOL voor de sociaal emotionele ontwikkeling en het afnemen van de veiligheidsthermometer en invullen klassenscan voor de kleuters van groep 2 in week 45
- April/mei verslag kleutertijd voor de leerlingen die naar klas 1 gaan
- Week 17 invullen SCOL voor de leerlingen met een D en E score bij afname week 42 óf als er anderszins aanleiding is tot afname.

KLAS 1

- Oktober/november na tweede taalperiode:
Letterkennis:
* lezen en herkennen van aangeboden letters, lange klanken, korte klanken, medeklinkers
Spelling:
* de Audant van Struiksma
* schrijven van 10 klankzuivere MKM woorden (norm 8 goed)
Lezen:
* de Audisynt van Struiksma
* Lezen 20 klankzuivere mkm-woorden (norm 16 goed)
 - Bij risicoleerlingen worden de auditieve en visuele discriminatie van Struiksma afgenomen.
- Januari/februari
Spelling:
* audant
* Fonemendictee
Lezen:
*Grafementoets

April tussenmeting voor leerlingen met zwakke lees- en/of spellingsvaardigheden volgens protocol dyslexie voor vrijescholen 2016

KLAS 1 t/m 6

- januari/februari week 4 t/m 6 CITO spelling , rekenen/wiskunde en DMT M afname. Begrijpend lezen klas 3 t/m 6. Bij score D/E bij de DMT wordt ook AVI afgenomen.
- Mei/juni week 21 t/m 23 CITO spelling , rekenen/wiskunde en DMT E afname . Klas 3 t/m 5 begrijpend lezen E afname. Bij score D/E bij de DMT wordt ook AVI afgenomen en bij een E score wordt het begrijpend lezen vervangen door begrijpend luisteren.
- Afnemen methode gebonden toetsen van STAAL en De Wereld in Getallen.
- Week 42 invullen SCOL voor de sociaal emotionele ontwikkeling en het afnemen van de veiligheidsthermometer in week 45
- Week 17 invullen SCOL voor de leerlingen met een D en E score bij afname week 42 óf als er anderszins aanleiding is tot afname
- het invullen van de resultaten en doelen na iedere gegeven periode

- halfjaarlijks noteren van doelen en resultaten van vak lessen

Voor leerlingen met zwakke lees- en/of spellingsvaardigheden handelen volgens protocol dyslexie voor vrijescholen 2016

KLAS 6

- **Centrale eindtoets:** dinsdag 16, woensdag 17 en donderdag 18 april 2019